

**Grupul de lucru pentru coordonarea și monitorizarea implementării Pilonului II –  
Justiția penală**

**Procesul-verbal  
al Ședinței Grupului de lucru din 12 septembrie 2012**

Programul ședinței:

15.00 – 15.45	<b>Prezentarea, examinarea și aprobarea Raportului de monitorizare sectorial intermediar</b>
15.45 – 16.20	<b>Prezentarea, examinarea și aprobarea Planului de activitate a Grupului de lucru pentru Pilonul II</b>
16.20 – 16.40	<b>Discuții cu privire la starea de lucruri și gradul de implementare a acțiunilor planificate în Planul de Acțiuni pentru trimestrul III al anului 2012 (INJ – 2.3.2. p. 1; PG – 2.4.2. p. 1; 2.2.6. p. 1, etc.)</b>
16.40 – 17.00	<b>Discuții generale și stabilirea subiectelor principale pe ordinea de zi a următoarei ședințe, precum și a invitațiilor adiționali</b>

**La ședință s-au prezentat:**

*Igor Dolea*, președintele Grupului de lucru, membru CSM, profesor universitar; *Liliana Talpă și Olivia Pîrțac*, Secretariatul Grupurilor de lucru; *Viorel Berliba*, MAI, Centrul de reformare a MAI; *Veaceslav Didâc*, INJ, Director executiv adjunct; *Dumitru Zolotco*, Centrul de Telecomunicații Speciale, jurisconsult al Secției Juridice și personal; *Valerian Mînzat*, Baroul Avocaților din RM, avocat, Doctor în drept; *Nadejda Vieru*, Procuratura Generală; *Valentin Covali*, PG, Consiliul Superior al Procurorilor, Șef, Secția juridică, implementarea reformelor legislative și instituționale; *Alexandru Carmanovici*, Serviciul de Informații și Securitate, șef de secție; NORLAM – *Dumitrița Bologan și Marit Helene Evjemo*, reprezentanții instituției donatorilor.

Ședința este deschisă de către Președintele Grupului de lucru, *Igor Dolea*, care a propus aprobarea agendei.

1. *Prezentarea, examinarea și aprobarea proiectului Raportului Grupului pentru coordonarea și monitorizarea Pilonului II al Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016 privind gradul de implementare de către instituțiile responsabile a acțiunilor planificate în Planul de acțiuni pentru trim. IV al anului 2011 – sem. I al anului 2012*

**Igor Dolea:** Agenda a fost expediată de către Secretariat ceva mai înainte, astfel ați avut posibilitatea să vă familiarizați din timp cu ceea ce vom discuta azi. Vom face o revizuire prin acțiunile realizate pînă acum și vom vedea la fel ce restanțe avem. Deci, vom îndeplini misiunea grupului nostru de lucru. Astfel, să începem cu examinarea Raportului de monitorizare sectorial. Liliana ne va informa acum despre modul de examinare a Raportului.

**Liliana Talpă:** Acesta este Raportul grupului nostru de lucru care conține informația expediată de către instituțiile responsabile de implementarea măsurilor din Planul de acțiuni pentru trimestrul IV al anului 2011 și semestrul I al anului 2012, inclusiv documentele probatoare care

sînt anexate la acest Raport. Astfel, după cum s-a procedat și în alte grupuri de lucru, vom merge pe fiecare acțiune în parte, pentru a vedea dacă este nevoie de suplinit unele acțiuni cu informație adițională, și în general, dacă cineva are careva obiecții, vă rog, să le expuneți. Prin urmare, putem examina Raportul, deoarece sînt prezenți la ședință 8 membri cu drept de vot, astfel există cvorum. Ludmila Popa și Veronica Vition au anunțat că nu pot fi prezente la ședință, iar reprezentantul Centrului de Resurse Juridice a informat Secretariatul despre acceptarea Raportului și imposibilitatea participării la examinarea acestuia.

*Acțiunea 2.1.1. punctul 1 – Perfecționarea cadrului legal privind activitatea poliției și a carabinierilor prin elaborarea legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, a legii cu privire la Serviciul Carabinieri și a altor acte legislative relevante și aducerea actelor normative în vigoare în corespundere cu acestea – MAI.*

- Acțiunea este indicată ca fiind realizată.

**Viorel Berliba:** Cu referire la această acțiune, avem schimbări. De la momentul cînd am prezentat informația pentru Raportul intermediar, s-a schimbat conducerea Ministerului, respectiv proiectele de legi elaborate și discutate în cadrul ședințelor noastre au fost prezentate pentru îmbunătățire. În unele cazuri va fi schimbat chiar și titlul legii. *Proiectul Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului* a fost aprobat prin hotărîrea Guvernului și el nu a fost transmis în Parlament pentru că se aștepta Legea cu privire la serviciul carabinieri, astfel proiectul a fost luat pentru îmbunătățire. *Proiectul Legii cu privire la Serviciul Carabinieri* se afla la Ministerul Justiției pentru avizare și acesta la fel a fost luat pentru îmbunătățire. *Proiectul Legii cu privire la aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale și a armii de foc* este în Parlament și a fost pus pe agenda ședinței din 22 iunie curent și *Legea cu privire la statutul ofițerului de urmărire penală* este la moment în proces de avizare internă. Deci, acțiunea dată nu trebuie indicată ca realizată, ci parțial realizată, mai ales, că mai avem termen pentru implementarea ei pînă la finele anului 2012.

**Liliana Talpă:** Există obiecții la faptul ca acțiunea să fie indicată “parțial realizată”?

- Obiecții nu sînt.

*Acțiunea 2.1.2. punctul 1 – Elaborarea strategiei de reformare a Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției – CCCEC.*

- Strategia a fost elaborată și transmisă Guvernului spre aprobare. La 25 iunie 2012 aceasta a fost aprobată, respectiv, acțiunea este realizată.

*Acțiunea 2.1.2. punctul 2 – Elaborarea proiectului de modificare a Legii nr.1104-XV din 6 iunie 2002 cu privire la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și a Codului de procedură penală nr. 122-XV din 14 martie 2003, elaborarea altor proiecte de acte normative în vederea determinării rolului, locului și competențelor organului specializat în combaterea infracțiunilor de corupție – CCCEC.*

- Acțiune realizată. A fost adoptată Legea Parlamentului RM pentru modificarea și completarea unor acte legislative, nr. 120 din 25 mai 2012, în vigoare din 1 octombrie 2012.

*Acțiunea 2.1.3. punctul 1 – Elaborarea proiectului de modificare a Codului de procedură penală nr. 122-XV din 14 martie 2003 și a altor proiecte de acte normative în scopul clarificării*

*rolului și a competențelor organelor de urmărire penală și ale organelor care exercită activitatea specială de investigații – MJ*

- Acțiune realizată. A fost adoptată Legea Parlamentului RM nr. 66 din 5 aprilie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al RM nr. 122-XV din 14 martie 2003.

*Acțiunea 2.1.3. punctul 2 – Efectuarea unui studiu comparativ privind sistemele organelor de urmărire penală în vederea optimizării numărului acestora și, după caz, elaborarea proiectului de modificare a unor acte legislative – PG*

- Acțiunea este realizată parțial. Procurorul General a emis ordinul nr. 48/09 din 17 iulie 2012 prin care a fost creat și aprobat grupul de lucru care urmează să realizeze acțiunea dată.

*Acțiunea 2.1.4. – Elaborarea proiectului de modificare a Codului de procedură penală nr. 122-XV din 14 martie 2003, a proiectului de lege cu privire la activitatea specială de investigații și a altor acte normative în vederea optimizării procedurilor de investigare operativă și de urmărire penală – MJ*

- Această acțiune a fost realizată. A fost adoptată Legea Parlamentului RM nr. 66 din 5 aprilie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al RM nr. 122-XV din 14 martie 2003. A fost elaborat proiectul Legii cu privire la activitatea specială de investigații, care a fost remis Guvernului prin scrisoarea nr. 03/7667 din 27 septembrie 2011.

*Acțiunea 2.1.5., punctul 1 – Elaborarea proiectului de lege cu privire la activitatea specială de investigații și a modificărilor corespunzătoare la Codul de procedură penală nr. 122-XV din 14 martie 2003 – MJ*

- Acțiune realizată. A fost adoptată Legea Parlamentului RM privind activitatea specială de investigații, nr. 59 din 29 martie 2012.

*Acțiunea 2.1.5., punctul 3 – Revizuirea categoriilor de persoane care beneficiază de imunitate procesual penală și reglementarea în Codul de procedură penală nr. 122-XV din 14 martie 2003 a unor prevederi care să permită tragerea lor la răspundere penală – MJ*

- Referitor la acest punct al acțiunii, a fost elaborat un studiu și a fost adoptată Legea 66 din aprilie 2012. Însă, propunerea a fost ca acțiunea să fie indicată drept realizată parțial, deoarece nu este clar care categorii de persoane sunt incluse în proiectul de lege aprobat.

**Valentin Covali:** Propun ca dovadă să fie utilizat extrasul din proiectul nostru de modificare a CPP la nivel de PG, care ar putea fi remis și coordonat cu Ministerul Justiției.

- Grupul de lucru a decis să fie verificată starea lucrurilor la MJ.

*Acțiunea 2.2.1., punctul 1 – Efectuarea studiului privind procedura de numire și demitere a Procurorului General și a procurorilor ierarhic inferiori și durata mandatului Procurorului General – PG*

- Studiul a fost realizat și prezentat Procurorului General săptămâna trecută. Foarte curând studiul urmează a fi definitivat și prezentat în variantă finală. Astfel, această acțiune este realizată parțial.

*Acțiunea 2.2.2., punctul 1 – Efectuarea unui studiu privind criteriile și procedura de selectare, numire, transfer și promovare a procurorilor și criteriile de evaluare periodică a performanțelor procurorilor și ale personalului din organele procuraturii – MJ*

**Nadejda Vieru** a menționat că Ambasada SUA a lansat un grant pentru elaborarea studiilor în cadrul unui proiect de un an. Ambasada dispune de fonduri pentru un șir de cercetări, printre care și acest studiu, însă procedura pentru efectuarea studiului va fi de o durată mai îndelungată.

**Igor Dolea:** În calitate de grup de monitorizare noi am putea să ne adresăm Guvernului pentru a modifica Planul de acțiuni pentru ajustarea termenilor. Au mai fost propuneri de a face apel la Parlament sau CNROOND. Astfel, trebuie de verificat dacă astfel de proceduri sunt în genere posibile. Raportul intermediar trebuie să reflecte realitatea și dacă acțiunea nu este realizată, atunci acest lucru trebuie argumentat substanțial.

**Olivia Pîrțac** a reiterat că în cazul în care vreo instituție implicată are argumente pentru a solicita modificarea anumitor termene, informația dată poate fi prezentată în cadrul următoarei ședințe. De asemenea, dacă PG este capabilă să efectueze studiul de sinestătător, atunci MJ trebuie să fie informat pentru a purta discuțiile ulterioare cu Ambasada pentru a nu dubla activitățile. Acest raport intermediar va fi examinat doar de Grupul de coordonare, însă, cel anual general va fi deja analizat de către Consiliul Național (CNROOND), astfel, pînă la raportarea anuală mai este timp pentru realizarea acțiunilor prevăzute pentru perioada 2011-2012.

**Valentin Covali** a menționat că va aborda eventualitatea efectuării studiului de către PG pentru a evita perioada îndelungată pentru obținerea studiului în cadrul proiectului Ambasadei SUA. Iar referitor la *criteriile de evaluare periodică a performanțelor procurorilor și ale personalului din organele procuraturii*, PG a elaborat deja aceste criterii, care ar putea fi transmise ulterior secretariatului.

- Astfel, acțiunea se consideră realizată parțial.

*Acțiunea 2.2.3., punctul 1 – Elaborarea proiectului de modificare a Legii nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, prin care să se stabilească un buget separat, numărul necesar de personal administrativ și alocarea unui sediu pentru Consiliul Superior al Procurorilor – MJ*

- Acțiunea este în curs de implementare, astfel este parțial realizată, iar termenul este până în septembrie 2013. În anul 2011 Ministerul Justiției a creat un grup de lucru în vederea elaborării modificărilor și completărilor la Legea nr. 294 din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură și a fost elaborat un proiect de modificare și completare a Legii cu privire la Procuratură.

*Acțiunea 2.2.3., punctul 4 – Sporirea transparenței mecanismelor și organelor de autoadministrare din cadrul procuraturii – CSP*

- Acțiunea este realizată. Au fost adoptate: Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor; Regulamentul Colegiului de calificare; Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar și răspunderea disciplinară a procurorilor. Au fost prezentate propuneri la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la Procuratură. În plus, informațiile privind activitatea CSP și a organelor procuraturii sînt publicate și actualizate periodic pe site-ul <http://www.procuratura.md>.

*Acțiunea 2.2.4., punctul 1 – Elaborarea proiectului de modificare a Legii nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, a Codului de procedură civilă nr. 225-XV din 30 mai 2003, a Legii nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 privind contenciosul administrativ etc., pentru a limita participarea procurorului la judecarea cauzelor nepenale – MJ*

- Acțiune realizată. Proiectul Codului de procedură civilă, care vizează inclusiv limitarea participării procurorului la judecarea cauzelor nepenale, a fost elaborat și remis Guvernului spre examinare prin scrisoarea nr. 03/8982 din 8 noiembrie 2011. Acesta a fost adoptat de Parlament la data de 5 iulie curent. Documentele care confirmă realizarea acțiunii sunt anexate la raport.

*Acțiunea 2.2.8., punctul 1 – Efectuarea studiului privind demilitarizarea instituției procuraturii și oportunitatea de a acorda procurorilor statutul de magistrat – MJ*

- Potrivit Planului de acțiuni, Ministerul Justiției este responsabil de coordonarea și realizarea acestei măsuri. Termenul de realizare a expirat în iunie 2012 și nici un studiu nu a fost prezentat.

**Nadejda Vieru** a menționat că PG a pregătit o informație referitoare la acțiunea dată care poate fi transmisă secretariatului, însă, Ministerul Justiției ca responsabil nu a coordonat nimic în acest sens.

Au urmat discuții referitoare la atribuirea calificativului de „parțial realizată” sau „nerealizată”, iar discuțiile au rezultat în decizia de a califica acțiunea ca „nerealizată”.

*Acțiunea 2.2.9. – Elaborarea proiectului de modificare a Codului de procedură penală nr. 122-XV din 14 martie 2003 și a Legii nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură în vederea asigurării independenței interne a tuturor procurorilor – MJ*

Acțiunea expiră în trimestrul III 2012. Argumente în favoarea prezentării acțiunii drept „realizată parțial” au fost că: CPP include careva prevederi referitoare la independența procurorilor.

**Igor Dolea** a întrebat dacă există vreun proiect de modificare a Legii cu privire la procuratură, în care să găsim vreun punct care se referă la acțiunea 2.2.9. și a fost informat că la nivel intern, PG a elaborat ceva în acest sens. Însă, potrivit Planului de acțiuni, indicatorii de rezultat sunt analiza legislației efectuată și recomandări formulate, și proiect de lege elaborat și remis spre examinare Guvernului, ceea ce nu s-a făcut. În urma discuțiilor, s-a stabilit că acțiunea va fi indicată drept „nerealizată”.

**Igor Dolea:** îmi pare rău că lipsește reprezentantul MJ la ședință (se află în concediu). Vom încerca să avem o întâlnire aparte cu reprezentanții MJ pentru a discuta vis-a-vis de acțiunile pentru care MJ este responsabil.

*Acțiunea 2.3.2., punctul 1 – Elaborarea programelor de instruire a persoanelor implicate în activitățile de investigare și urmărire penală – INJ*

Responsabil este Institutul Național al Justiției. Pentru anul viitor sunt planificate un șir de activități, dar sunt anumite dificultăți ce țin de elaborarea programelor de instruire a persoanelor implicate în activitățile de investigare și urmărire penală. Nu se putea începe activitatea de elaborare până la publicarea în MO a legii cu privire la modificările respective.

**Igor Dolea** a întrebat dacă programul de instruire va fi comun sau fiecare instituție va avea un program special?

S-a comunicat că în fiecare an colaboratori din diferite instituții trec careva perfecționare, dar nu în cadrul unei instituții de învățământ. INJ are un statut special.

Credem că această acțiune se realizează, deoarece se organizează activități de instruire pe parcursul întregului an în fiecare instituție. Programele de instruire necesită o actualizare continuă, având în vedere că se modifică legislația, se introduc sau se exclud unele elemente, pentru a asigura eficiența lor. Referitor la asigurarea cu mijloace financiare, acestea pot fi găsite din diferite surse pentru diferite activități: de exemplu, din bugetele instituțiilor când e vorba despre activități speciale, sau Ambasada SUA ar putea finanța activități (traininguri, experți) ce țin de lupta cu terorismul sau spălarea banilor, de exemplu.

**Veaceslav Didâc:** Până la sfârșit de septembrie vor fi prezentate proiecte de programe ce se referă la instruirea persoanelor implicate în activitățile de investigare și urmărire penală.

Prin urmare, s-a decis că acțiunea va fi raportată ca „parțial realizată”, cu comentariul că proiectele programelor de instruire vor fi prezentate la sfârșitul lunii.

*Acțiunea 2.3.3., punctul 1 – Efectuarea unui studiu (prin prisma reglementărilor internaționale și a practicilor altor state) privind:*

*a) oportunitatea instituirii sistemului mixt de expertiză judiciară, în special în domeniile în care statul deține monopol (de exemplu, expertiza medico-legală), și identificarea soluțiilor de consolidare a sistemului actual de expertiză judiciară;*

*b) posibilitățile de reformare a sistemului centrelor de expertiză judiciară și identificarea soluției optime pentru Republica Moldova – MJ*

Un grup de lucru a fost instituit pentru efectuarea studiului și grupul s-a întrunit în două ședințe. Deci, se lucrează.

*Acțiunea 2.4.3., punctul 1 – Analiza sistemului indicatorilor de performanță a organelor implicate în înfăptuirea justiției penale și a colaboratorilor acestora – PG*

Ațiunea este realizată. Prin Ordinul Procurorului General a fost creat și aprobat Grupul de lucru pentru realizarea acțiunii date. Procuratura Generală a elaborat Regulamentul cu privire la evaluarea performanțelor profesionale ale procurorilor, care a fost aprobat prin Hotărârea CSP. Totodată, Procuratura Generală a expediat Ministrului Justiției o informație care se referă la analiza sistemului indicatorilor de performanță a organelor implicate în înfăptuirea justiției penale și a colaboratorilor acestora.

**Igor Dolea:** Deci, putem spune în final că Raportul de monitorizare sectorial intermediar al grupului nostru de lucru este aprobat. Acum să trecem la următorul punct din agendă.

## *2. Prezentarea, examinarea și aprobarea Planului de activitate a Grupului de lucru pentru Pilonul II*

**Liliana Talpă:** Inițial, ideea a fost ca după aprobarea planului național, fiecare instituție urma să prezinte planul său individual, pentru ca planul grupului de lucru să fie elaborat. Însă, nu toți membrii grupului nostru de lucru au prezentat planul instituției sale, deși acest lucru a fost solicitat în repetate rânduri. Majoritatea grupurilor de lucru au aprobat deja planurile sale de activitate. De aceea, azi trebuie să-l definim și noi pe al nostru, astfel vom merge pe fiecare acțiune în parte. Planul îl aveți fiecare în față și acolo unde este necesar, vom indica subacțiunile care urmează a fi întreprinse și vom bifa perioada în care aceste subacțiuni vor fi realizate. Acțiunile care deja au fost realizate vor fi excluse din Plan.

În urma discuțiilor și examinării acțiunilor din Planul de activitate, grupul de lucru a aprobat de principiu Planul de activitate a grupului de lucru responsabil de Pilonul II cu mențiunile expuse în cadrul ședinței.

**Igor Dolea:** a propus colegilor să se elaboreze un raport sumar adresat Ministrului Justiției, cu explicarea motivelor din care anumite acțiuni nu sunt realizate în termenii stabiliți. În calitate de grup de monitorizare, noi am putea face propuneri referitoare la soluțiile posibile. Rolul grupului de monitorizare este să verifice dacă studiul, de exemplu, a fost efectuat, nu să verifice și calitatea acestuia.

Cu referire la punctul 3 din agendă, grupul de lucru a decis ca acțiunile care urmau a fi raportate azi să fie incluse în agenda următoarei ședințe. Important pentru ședința de azi a fost examinarea și aprobarea Raportului de monitorizare sectorial intermediar. În final, s-a propus ca pe agenda următoarei ședințe să fie incluse și acțiunile care continuă în trimestrele III și IV ale anului 2012.

**Liliana Talpă** a comunicat că săptămâna viitoare raportul de monitorizare sectorial intermediar va fi definitivat și a solicitat membrilor grupului de lucru să-l citească cu atenție pentru a prezenta comentariile finale, dacă acestea vor exista.

**Următoarea ședință a fost stabilită pentru data de 17 octombrie 2012, ora 15:00.**

### **Anexe la prezentul proces-verbal:**

1. Agenda ședinței grupului de lucru;

2. Raportul de monitorizare sectorial intermediar al grupului de lucru responsabil de Pilonul II al Strategiei;
3. Planul de activitate al grupului de lucru responsabil de Pilonul II al Strategiei;
4. Lista persoanelor care au fost prezente la ședința grupului de lucru pentru Pilonul II.

Prezentul Proces-verbal a fost întocmit într-un exemplar și semnat după cum urmează:

Președintele Grupului de lucru pentru Pilonul II – Igor Dolea

Secretarul Grupului de lucru pentru Pilonul II – Liliana Talpă

*Anexa 4. Lista persoanelor care au fost prezente la Ședința Grupului de lucru pentru Pilonul II*

<b>Nr.</b>	<b>Nume /Prenume</b>	<b>Instituția</b>
<b>Membrii cu drept de vot</b>		
1	Igor Dolea	Președintele Grupului de lucru / Consiliul Superior al Magistraturii
2	Valentin Covali	Vice-Președintele Grupului de lucru / Consiliul Superior al Procurorilor
3	Viorel Berliba	Ministerul Afacerilor Interne / Centrul de reformare a MAI
4	Veaceslav Didâc	Institutul Național al Justiției
5	Valerian Mînzat	Baroul Avocaților din RM
6	Dumitru Zolotco	Centrul de Telecomunicații Speciale
7	Nadejda Vieru	Procuratura Generală
8	Alexandru Carmanovici	Serviciul de Informații și Securitate
<b>Membrii observatori</b>		
9	Dumitrița Bologan	NORLAM
10	Marit Helene Evjemo	NORLAM
<b>Membrii invitați</b>		
<b>Secretariat</b>		
11	Liliana Talpă	Ministerul Justiției
12	Olivia Pîrțac	Ministerul Justiției
<b>Membrii cu drept de vot care au fost absenți de la ședință</b>		
1	Ludmila Popa	Ministerul Justiției
2	Constantin Gurschi	Curtea Supremă de Justiție
3	Veronica Viton	CCCEC
4	Veaceslav Ionesie	Serviciul Vamal
5	Vladislav Gribincea	Centrul de Resurse Juridice din Moldova
6	Olga Pavalache	AO „Asociația Femeilor de Carieră Juridică din RM”